

Pe **Lorand Arvay** îl cunosc de foarte mulți ani, de când era un copil. Azi e un tânăr foarte agreabil, bine făcut, serios, animat de o debordantă dorință de a călători în lumea largă. De unde această pasiune pentru un... informatician, pentru un om ce ai impresia că trăiește doar în/prin softuri în lumea perfect virtualizată pe care o stăpânește? Lorand a fost pasionat de la o vârstă fragedă – probabil fiind un „transfer” genetic - de matematică și informatică, iar după absolvirea Colegiului Național Dragoș Vodă, în mod firesc a urmat domeniul în care era și este foarte bun: informatica. Și a ales la fel de firesc centrul universitar Cluj Napoca, pentru studiu și căutarea drumului care să-l propulseze spre înalta performanță. Dar, pe lângă profesia foarte precisă pe care o stăpânește excelent, marele lui hobby îi oferă calea spre natură, spre... evadare. Este dedicat profesiei pe care o exercită cu randament maxim, dovadă fiind ultimul lui job la Nokia, în Berlin, dar nu uită de perioadele inevitabile de re-încărcare. Iar re-încărcarea și re-amorsarea le obține prin călătorii de lung parcurs. A călătorit foarte mult și în cele mai „exotice” colțuri ale lumii: drumurile l-au dus și în Franța, și în Egipt dar și în Peru, Japonia, Vietnam, Nepal sau Tailanda. După un parcurs de 67 de zile a revenit acasă, nu demult, după un periplu de peste 25000 de km. Împreună cu doi prieteni, îmbarcați într-un „nespectaculos” automobil autohton, Dacia Logan, au rulat tinerește pe un traseu ce-a „înghitit”, pe rând, Bulgaria, Turcia, Iran, Turkmenistan, Uzbekistan, Tadjikistan, Kyrgystan, Kazahkstan, Mongolia, Rusia (din Siberia până la Sankt Petersburg), Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Slovacia, Ungaria și... Clujul. Și, iată-l pe Lorand acasă, la Sighet, iar eu, curios, nu l-am putut „iertă” de o discuție amicală, ce a durat aproape trei ore, determinându-l să ne povestească nouă – celor un pic mai comozi – despre aventurile pe care le-a bifat în ultima și cea mai palpitantă călătorie pe care a încheiat-o cu bine.

Ion Mariș (IM): Mă bucur că ne revedem, Lorand, și că ești dispus să mai povestești și cu mine, despre multele și frumoasele tale întâmplări din ultimul vostru raliu automobilistic. Cum ai/ați ales itinerariul?

Lorand Arvay (LA): Am fost inspirat de un prieten din Berlin care în 2009 a condus din Londra până în Ulanbataar – Mongolia, prin Rusia, în cadrul unei competiții organizate, numită Mongol Rally, iar mai târziu, căutând alte călătorii asemănătoare am remarcat un număr destul de variat de rute prin care se putea ajunge la această destinație. Noi într-un final am ales ruta cea mai spectaculoasă și totodată relativ necomplicată din punctul de vedere al actelor și anume cel din sud, prin Turcia, Iran și țările cu Stan în capăt. Inițial voiam să ne lăsăm mașina în Mongolia dar datorită restricțiilor legale, pe de o parte și a unei potențiale aventuri mai spectaculoase, pe de alta, ne-am decis să ne întoarcem prin Rusia.

IM: Cum ai negociat “concediul” cu cei de la Nokia Berlin?

LA: A fost o după-amiază normală de Decembrie, când am fost chemați într-o ședință în care am fost anunțați că proiectul nostru se încheie. A fost unul din momentele de cumpănă din viață când puteam să aleg varianta confortabilă și să continui pe un alt proiect în cadrul Nokia sau să fac un pas în necunoscut și să încerc lucruri noi, dându-mi demisia. De mult mă gândeam la conceptul de... an sabatic și la tentația de-a explora magia din afara zonei de confort, așa că a fost momentul perfect pentru a lua această decizie.

IM: De unde pasiunea pentru călătorie/drumeție?

LA: Pasiunea a existat de mult, de când cutreieram pe bicicletă și pe jos împrejurimile Sighetului, mai apoi excursiile cu clasa organizate de dirigintele nostru, Citra Vince, încurajările constante ale părinților mei de a vedea lumea, destinațiile inspirat alese de către prietena mea, Ioana, iar mai curând, în ultimii ani, dorința de-a explora țări mai puțin umblate și a încerca niște aventuri din zona extremă. Toate izvorăsc din curiozitatea mea de a explora necunoscutul, fie el într-o carte sau undeva pe drumul larg deschis.

IM: Se împacă informatica și... turismul?

LA: Știți cum e, dacă vreți să faceți un lucru bine, nu-l faceți deodată cu multe altele! Eu nu le-aș putea face bine pe amândouă deodată, însă sunt convins că un mic grup de oameni și anume "nomazii digitali" ar tinde să mă contrazică. Când lucrez am nevoie de o anumită stabilitate în jurul meu, nu să fie necesar să mă gândesc la ce mănânc, unde dorm, care e următoarea destinație sau dacă este wifi în localul în care urmează să intru. De asemenea, dacă ai un proiect de livrat, nu te mai poți bucura 100% de locul pe care îl vizitezi și să trăiești momentul. Pe de altă parte, meseria asta îți permite să ai venituri occidentale în România, deci dacă ai timpul necesar, poți atinge orice destinație din lume, așa că ele se potrivesc excelent dacă le faci alternativ.

IM: □ De ce Dacia Logan și nu Land Rover?

LA: Pentru că a fost o provocare, e o mașină extrem de fiabilă prin simplitatea ei și are un raport preț/calitate excelent. Înainte de a pleca m-am întâlnit cu membri dintr-o echipă de raliuri care m-au învățat cum se înlocuiesc unele chestii mai sensibile la mașină și e uimitor cum cu câteva chei poți să schimbi aproape orice pe mașina asta. Pe de altă parte ne-am luat cu noi niște piese de schimb, care au fost foarte ieftine comparativ cu mărcile consacrate care sunt atât de iubite de către români. În timpul aventurii am avut un moment amuzant, când în cel mai înalt punct, la 4650 m, apare un jeep Toyota Land Cruiser alb cu numere de Sibiu, care, aveam

să aflăm că urma aproximativ același traseu. Proprietarul s-a mirat și el că noi făceam într-un Logan de 3000 de Euro ceea ce el și-a propus cu o mașină de 45000 de Euro.

IM: Cum ați format echipa și ce a contat în profilul echipei?

LA: Când pleci la un drum atât de lung, contează foarte mult încrederea și coabitarea în interiorul echipei. Majoritatea lucrurilor se rezolvă cu răbdare sau bani. Nu recomand nimănui să pornească la drum cu niște oameni pe care nu știi dacă te poți baza, pentru că în astfel de expediții treci prin momente destul de grele și e foarte neplăcut să fii lăsat baltă sau să ajungi să te cerți prostește. Punctul nostru forte a fost că reușeam să ne înțelegem și să ne completăm în situațiile dificile. Pe Liviu îl știam din clasa a 7-a și este un om extrem de calm și calculat în care am încredere maximă. El cocheta cu ideea unui an sabatic de multă vreme și a fost primul care a fost "all in" când i-am povestit de aventură. Pe Luci îl știu din anul I de facultate, unde am fost mulți ani colegi de cameră și am făcut multe excursii împreună, inclusiv turul Vietnamului pe motocicletă. El a reușit să obțină un concediu mai lung de la lucru și ni s-a alăturat în drumul către Mongolia.

IM: Care au fost cele mai spectaculoase momente din ultima ta... ieșire?

LA: Mi-a plăcut foarte mult plimbarea de două zile pe malul lacului Baikal. Liniștea și frumusețea naturii contrastau cu nebunia de pe drum și din orașele prin care am trecut. Cele șapte zile pe "autostrada Pamir" au fost de neuitat fiind cel mai pitoresc loc prin care am trecut. Acolo conduci pe valea unui râu foarte învolburat pe granița cu Afganistanul printre piscuri de până la 7000 m înălțime. Cel mai ireal loc în care am fost e "Porțile Iadului" din Turkmenistan, care e un crater în mijlocul deșertului ce arde din anii 70. Noaptea este un loc fantastic, senzația fiind dată de lumina flăcărilor și căldura care vine în rafale ca dintr-un cuptor.

IM: Ați parcurs 17 țări, 17.... povești, 17... necunoscute. Care sunt rezultatele... ecuației cu 17 necunoscute?

LA: Cel mai important rezultat este un Lorand mai zen. Într-o astfel de excursie, dând piept cu atâtea provocări și împărțind o „cutie” mică cu încă două persoane ajungi să înveți multe lucruri despre tine, să îi înțelegi mai bine pe cei din jur și asta îți permite să fii mai calm și să accepți situațiile în care ajungi. De asemenea călătorind prin atâtea țări observi că majoritatea oamenilor sunt buni și te ajută în momentele când te-ai aștepta mai puțin și, în fond, nu sunt deloc diferiți față de noi.

IM: Cum a fost Iranul? Cel puțin informațiile din mass-media ne induc ideea unei țări ultra-fundamentaliste.

LA: Iranul a fost marea surpriză din excursia noastră. Multă lume își făcea griji, chiar ne avertizau de pericolul care ne paște, însă la fața locului realitatea este cu totul alta. Acolo am întâlnit cei mai primitivi oameni, în Teheran fiind găzduiți de către un pilot de avion la el acasă, am avut nenumărate reduceri sau lucruri gratuite de la comercianții lor, încercând astfel să își arate ospitalitatea față de oamenii care au decis să le viziteze țara. Pe unde am umblat noi, lumea era destul de relaxată iar populația educată, deși la modul mai discret, duce o viață foarte apropiată de cea obișnuită europenilor.

IM: Ați parcurs mii de kilometri prin Asia și printr-un număr însemnat de foste republici sovietice. Ce-ai remarcat în mod deosebit în regiunea respectivă?

LA: Primul lucru pe care îl observi după ce părăsești Iranul și intri în prima țară cu Stan e că deși sunt tot musulmani în mare parte, sunt mult mai relaxați în reguli și mult mai puțin practicanți. Comunismul a avut un interes să dezbină comunitățile religioase pentru că le vedea ca și un pericol împotriva statului. Un alt lucru este diferența mare de nivel de trai între oameni. De obicei bunăstarea financiară este concentrată în câteva orașe mari, în aceste țări oamenii din mediul rural o duc foarte greu, este ceva asemănător cu viața din România anilor 80. De asemenea influența Rusiei se simte foarte puternic în politic și mediul de afaceri.

IM: Ați avut momente de tensiune, de frică, pe parcursul călătoriei voastre, ținând cont că ați trecut "razant" pe lângă zone turbulente, de conflict?

LA: Nu, din contra, pe oriunde am trecut ne-am simțit mereu în siguranța și am întâlnit localnici prietenoși și gata de ajutor, chiar dacă am auzit sau citit povești mai puțin fericite. Presupun că ele sunt excepția și atâta timp cât ești un pic atent și nu te avânți fără sens șansele să se întâmple ceva sunt aproape nule. Oamenii sunt mult mai buni decât ne sugerează media și culmea, în țările mai puțin „civilizate” gesturile de bunătate le vezi mult mai des. Din acest punct de vedere aș putea spune că lumea occidentală ne-a făcut mai reci.

IM: Cât de mare este influența Rusiei în fostele sale republici? Ai putut sesiza aceste nuanțe?

LA: Vorbind cu cei de acolo observi că deși nu mai fac parte din URSS, mediul de afaceri din aceste țări este extrem de conectat de cel din mama Rusie, dându-ți impresia că ele încă sunt țări satelit în care niște băieți deștepți își fac banii și din păcate orice ai încerca să construiești, într-un final va trebui să treci prin „ei”. Mulți oameni din aceste țări își doreau schimbarea după caderea comunismului, însă vechile practici, cum ar fi fraudarea de alegeri încă există, așa că majoritatea țărilor sunt conduse încă de lideri cu trecut pătat, aserviți oligarhilor din Rusia.

IM: Mongolia a fost mulți ani percepută ca și o țară destul de slab dezvoltată. Cum ai văzut Mongolia?

LA: Mongolia a fost un pic dezamăgitoare. Am privit-o ca și marea destinație a aventurii noastre și când ajungi acolo te trezești în mijlocul pustietății pe un drum prost și prăfuit și tot ce vezi sunt niște smocuri de iarbă răzlețe pe un câmp. Mongolii își mențin tradiția de popor nomad, însă se simt efectele globalizării din ce în ce mai puternic. Deja există drumuri asfaltate și de calitate construite de chinezi, în micile localități de pe drum găsești restaurante cu wifi și bancomate, unii păstori păzesc animalele cu motocicletă iar pe iurtele în care locuiesc vezi adesea panouri solare și antene parabolice, înăuntru făcându-și loc televizoare cu ecrane LCD și laptopuri.

IM: Orice călătorie este o experiență de viață. Putem spune că ai deja o bogată experiență, la numărul de țări, din diverse colțuri ale lumii, pe care le-ai văzut. Cum arată jurnalul tău de bord?

LA: Dacă ar fi să povestesc despre fiecare experiență în parte, nu mi-ar ajunge spațiul dedicat unui articol, de aceea aventura până în Mongolia aș dori să o immortalizez într-o carte. Din fiecare excursie am rămas cu cel puțin o idee, care consider că m-a marcat pentru viață și m-a ajutat în formarea mea ca și om. Nepalul m-a învățat că alergăm foarte mult fără sens, pentru niște lucruri care nu ne fac mai fericiți și am văzut cât de puțin ai nevoie să trăiești decent, Mongolia să fiu mai calm și să accept oamenii așa cum sunt ei, Japonia despre moduri foarte interesante de a fi mai eficient, Peru despre consecințele discrepanței mari între clasele societății, Vietnamul despre bunătate și maniera sinceră de-a te bucura, și așa mai departe...

IM: Am trecut și eu odată, cu mult timp în urmă, prin □ Ermitajul Sankt Petersburg-ului (fost Leningrad). Care crezi că sunt punctele forte – nu neaparat turistice - ale Mamei Rusia?

LA: Rusia nu o poți percepe până ce nu ai vizitat-o. Trebuie să o parcurgi ca să îți dai seama cât de mare e. Pentru majoritatea dintre noi, ea se rezumă la partea europeană și Siberia, estul sălbatic cel necunoscut, însă ea este enormă (aproape dublul suprafeței Europei) și are multe frumuseți de care nici măcar localnicii nu le consideră puncte de mare atracție turistică. Noi am parcurs de la Ulan-Ude până la Sankt Petersburg, aproximativ 8000 km. Am fost impresionați de lacul Baikal și împrejurimile sale, Munții Altai, Munții Ural și taigaua siberiană iar dintre orașe, Sankt Petersburg, Moscova și Kazan.

IM: În care dintre țările parcurse ți-ai dori să locuiești o perioadă mai îndelungată de timp, să zicem... un an și de ce?

LA: Fără să mă gândesc prea mult, aș alege Rusia. Mi s-a părut țara cu cele mai multe oportunități dintre cele vizitate și culmea, deși lumea are impresia exact inversă, era și cea mai liberă dintre ele. Când ești acolo simți de ce este una dintre marile puteri mondiale. Un lucru mai dificil la început este să te obișnuiești cu stilul lor foarte direct și agresiv, însă îți dai seama că este doar o nuanță culturală cu care te poți "aclimatiza". Un bonus ar mai fi și faptul că au cele mai frumoase femei pe care le-am văzut vreodată.

IM: Care a fost "nota de plată" a celor 67 de zile de... relaxare?

LA: Nu am făcut calculul la virgulă, însă totalul ar fi undeva în jur de 4000 de Euro de persoană, din care se scade prețul de revânzare a mașinii, deci aș zice undeva pe la 3500 Euro.

IM: Dacă ai fi obligat – prin... reducere la absurd - să renunți la călătorii cu ce altceva te-ai delecta?

LA: Ar fi un lucru foarte trist deoarece aș pierde o resursă foarte importantă din care am învățat foarte multe. Cred că aș compensa pierderea asta prin mult citit, ca măcar să pot vedea locuri noi și să experimentez lumea prin ochii altora. Alte alternative importante ar fi ajutorul comunității în care trăiesc, petrecerea timpului cu cei dragi și încercarea de a duce o viață cât se poate de sănătoasă.

IM: Ați făcut o promovare – bănuiesc – fantastică, producătorului auto Dacia. Ați avut

vreo reacție de la acesta?

LA: Înainte să pornim la drum am încercat să le prezentăm ceea ce urma noi să facem, pe toate căile posibile, celor de la Dacia, discutând atât cu dealeri locali cât și contactându-i online însă nu am primit niciun răspuns. Mi s-a părut ciudat că o organizație așa de mare ca și Dacia nu are un departament de PR sau marketing cu care să se poată discuta un parteneriat din care ambele părți să câștige, chiar dacă răspunsul e unul negativ. Încă mai cred că este un mare potențial de reclamă prin ce am reușit noi să realizăm cu o mașină produsă de ei.

IM: Ce nu-ți place într-o călătorie de lung parcurs?

LA: În primul rând, după ce ai reușit să stăpânești provocările de zi cu zi ale călătoritului, simți după o perioadă că nu mai este stimulat creierul tău și nu îți mai îmbunătățești abilitățile tehnice. Asta poate fi frustrant când percepi lipsa evoluției ca și cunoștințe, este mult mai greu să fii creativ sau productiv și asta o poți simți ca și o lipsă de direcție în viață. Datorită lipsei de productivitate s-ar putea să te simți la un moment dat doar un „simplu” consumator. Consumi locuri și experiențe, mănânci la restaurante și acumulezi amintiri, dar la un moment dat te întrebi ce oferi tu lumii în schimb? O altă parte destul de frustrantă este faptul că nu stai foarte mult timp în același loc, cunoști foarte mulți oameni dar relațiile cu ei nu au adâncime. Te saturi la un moment dat să repeți că mergi cu mașina până în Mongolia și că vii din România, tuturor oamenilor pe care îi cunoști și simți nevoia de ceva mai mult.

IM: Unde îți vei fixa următorul job? Ai luat vreo decizie în acest sens?

LA: Următorul meu job este să scriu cartea despre această mare aventură unde o să dezbat în detaliu experiențele prin care am trecut. Pe lângă asta vreau să îmi îmbunătățesc anumite cunoștințe tehnice, fie ele în informatică sau alte domenii și vreau să găsesc moduri prin care să îi ajut pe cei din jurul meu. O idee ar fi să predau informatica la tineri.

IM: Care este următorul tău proiect... turistic?

LA: Spre sfârșitul lunii decembrie, luna aceasta, urmează să merg cu un grup de prieteni în Africa, și anume în Tanzania și Zanzibar. O să fie prima mea incursiune în sudul Africii și sunt foarte curios ce aventuri ne așteaptă acolo.

IM: Ce-ai dori să... cucerești?

LA: Nu am ambiții de a cuceri ceva la modul clasic. Mi-ar plăcea să cunosc, cât de bine se poate, atât lumea asta din jurul meu cât și pe mine, să evoluez și să pot să îi ajut pe cei din jur.

IM: Mulțumesc, Lorand! Pe curând, la o discuție mai amplă și cel puțin la fel de interesantă!

LA: Eu vă mulțumesc pentru ocazia de-a acorda acest interviu și, pentru mai multe detalii, vă invit să accesați link-urile <http://www.mastersofadventure.ro/> și <https://www.facebook.com/MastersOfAdventure/>.

Ion Mariș